

УКРАЇНА

(19) UA (11) 59192 (13) U
(51) МПК
F01D 5/14 (2011.01)МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) РОБОЧА ЛОПАТКА ОСТАННЬОГО СТУПЕНЯ ТУРБІНИ З ПРОМІЖНИМ ПОЛИЧНИМ БАНДАЖЕМ

1

2

(21) u2010111647

(22) 30.09.2010

(24) 10.05.2011

(46) 10.05.2011, Бюл.№ 9, 2011 р.

(72) ШУБЕНКО ОЛЕКСАНДР ЛЕОНІДОВИЧ, СУХІ-
НІН ВІКТОР ПАВЛОВИЧ, БОЯРШИНОВ ОЛЕКСІЙ
ЮРІЙОВИЧ(73) УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА
АКАДЕМІЯ(57) Робоча лопатка останнього ступеня турбіни з
проміжним поличним бандажем, що містить пери-
ферійний поличний бандаж, яка **відрізняється**
тим, що в лопатці на відстані 0,6-0,8 її довжини від
кореневого перерізу додатково встановлено дру-
гий поличний бандаж.

Корисна модель відноситься до галузі турбо-
будування (енергомашинобудування) і може бути
використана для парових і газових турбін.

На цей час у турбінах вітчизняного виробницт-
ва для усунення в робочих лопатках резонансних
коливаль, що викликані змінними зусиллями від дії
парового потоку, а також інших чинників, широко
використовуються бандажні зв'язки.

Особливо ефективними для довгих низькочас-
тотних лопаток (наприклад, останніх ступенів ци-
ліндрів низького тиску) є поличні (цільнофрезеро-
вані) бандажі, виконані на периферії разом з
лопаткою.

Поличні бандажі, контактуючі один з одним,
фіксують вершини лопаток у первісному стані,
усувають пружну розкрутку від дії відцентрових
сил і, тим самим, зберігають положення близьким
до розрахункового, одночасно збільшуючи демп-
фіювання коливаль.

При низьких власних частотах коливаль, що
характерні для лопаток останніх ступенів, одного
поличного бандажа на периферії лопатки недоста-
тньо, і для збільшення ефективності демпфіюван-
ня коливаль встановлюють стержневий бандаж на
відстані 0,6 - 0,8 довжини лопатки L від її корене-
вого перерізу. Для встановлення цього бандажу у
лопатці виконується отвір. Деяка компенсація
ослаблення тіла лопатки отвором здійснюється за
рахунок місцевого потовщення лопатки [1].

В якості найближчого аналогу була прийнята
конструкція робочої лопатки останнього ступеня,
застосована у циліндрах низького тиску турбін
потужністю 200, 300 і 500 МВт (фіг.1).

Основними недоліками даного конструктивно-
го рішення є недостатня демпфуюча здатність,

підвищена концентрація напруг і погіршення аеро-
динаміки парового потоку у прилягаючій зоні лопа-
тки. До того ж конструкції зі стержневим бандажем
притаманна і така негативна особливість: чим бі-
льше маса потовщення, що сприяє зниженню на-
пруг у ослабленій зоні лопатки, тим вище аероди-
намичні втрати і більше відцентрова сила
потовщення, яка додатково навантажує перерізи
лопатки, що розташовані нижче. Це потребує збі-
льшення їх площини і, як наслідок, поважання
лопатки.

Задачею корисної моделі є збільшення надій-
ності і зниження аеродинамічних втрат, що викли-
кані збуренням потоку пари у зоні встановлення
стержневих бандажних зв'язків у робочих лопатках
останніх ступенів парових турбін.

Задача вирішується за рахунок того, що в ло-
патці на відстані 0,6 - 0,8 її довжини від кореневого
перерізу додатково встановлено другий поличний
бандаж.

На фіг.1 зображений аналог - конструкція ро-
бочої лопатки останнього ступеня, застосованої у
циліндрах низького тиску турбін, на фіг.2 - запро-
понована робоча лопатка останнього ступеня тур-
біни з проміжним поличним бандажем.

На кресленнях наведено: 1 - робоча лопатка; 2
- периферійний поличний бандаж; 3 - стержневий
бандаж; 4 - проміжний поличний бандаж.

Технологічно проміжний поличний бандаж 4
(фіг.2) може бути виконаний уздовж ліній току ро-
бочого тіла, що практично виключає його вплив на
аеродинамічне збурення і зниження ККД.

При роботі турбіни контакт між проміжними
поличними бандажами 4 дозволяє здійснити дода-
ткове демпфіювання коливаль лопаток 1. Цей кон-

(13) U
(11) 59192
(19) UA

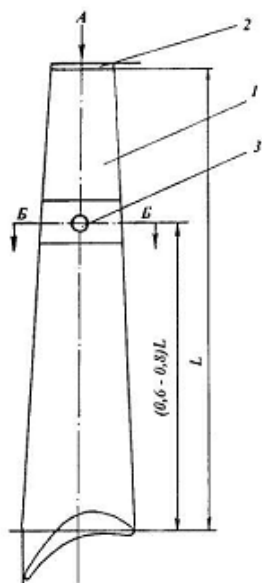
такт обумовлений тим, що навіть при наявності периферійного бандажа 2, що ліквідує пружну розкрутку на периферії приблизно 8° , у зоні, що розглядається становить при цьому приблизно 3° і ліквідується взаємодією проміжних поличних бандажів 4. Внаслідок виникає демпфуюче зусилля P , пропорційне переміщенню перерізів лопатки при пружній розкрутці, фіг.2.

Використання запропонованої робочої лопатки останнього ступеня турбіни з проміжним поличним

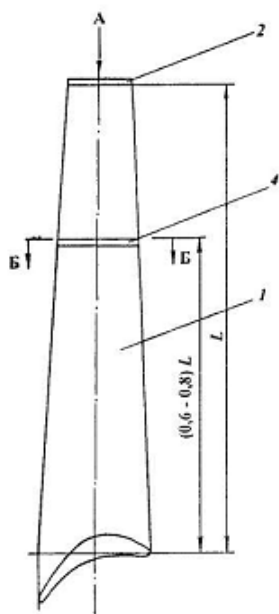
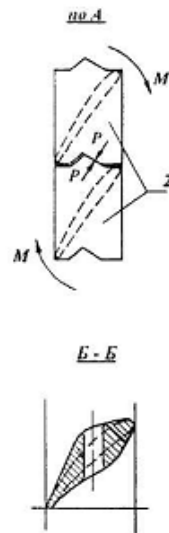
бандажем дозволяє, в порівнянні з існуючими конструкціями робочих лопаток останніх ступенів, підвищити їх надійність і знизити аеродинамічні витрати.

Джерела інформації:

1. Створення парових турбін нового покоління потужністю 325 МВт / В.Г. Суботін, Є.В. Левченко, В.Л. Шведов, О.Л. Шубенко, А.О. Тарелін, В.П. Суботович. - Харків: Фоліо, 2009. - 256с.

Фіг. 1

Фіг. 2

